Ч. 175. Чернівцї, субота дня 10. (22.) серпня 1896. Річник XII.

ПЕРЕДПЛАТА
на „Буковину" виносить
на цїлий рік 10 зр. — кр.
на чверть року 2 „ 50 „
місячно . . . . 1 „ — „
для заграницї 20 рублїв або 40 франків.
Поодинокі числа по 6 кр. в бюрі ґазет Л. Горовіца в Чернівцях, ул. головна ч. 17.

БУКОВИНА

ВИХОДИТЬ
щодня кромі недїль і руских сьвят о год. 5. по пол.
Редакция і Адміністрация „Буковини" находить ся в Чернівцях (ул. Петровича ч. 2.)
Оголошеня приймає ся за оплатою 6 кр. від стрічки; а в „Надїсланім" по 10 кр. від стрічки.

Наші справи з чужими приправами.

У вівторок мали буковиньскі Русини ту, врештї нерідку приємність, читати про себе дещо по ріжних часописях. З буковиньских газет написав орган румунїзаторів Bukowinaer Post дальші нїсенїтницї, а его галицкий братанок *Галичанинъ* наплів того дня такого самого. За те в середу написали Bukowiner Nachrichten поважну статю про вибори з пятої куриї і заговорили при сїй нагодї також про буковиньских Русинів-народовцїв. Для пізнаня, як ріжно пишуть про нас, як наші сердешні вороги не находять в своїм засліпленю нї крихти доброго у нас, а як знов цїлком инакше говорять про нас люди, що дивлять ся на справи трохи тверезійше, наведемо зміст тих статий.

Bukowinaer Post пише, що „рускі народовцї а край Буковина собі на розріз противні і що перші на кождім кроцї ворогують против краєвих інтересів. Ми доказали, що захожа нова ера дійшла до значіня лише завдяки незрозумілої нам цїлком зичливости правительства, зичливости, на яку она не заслугує, бо еї остаточні цїли мусять розминути ся з цїлями правительства, бо вже-ж мусимо припустити, що правительство прецїнь не наміряє всюди лише сїяти вороговане між одним народом а другим. Дотеперішна дїяльність народовецких проводирів, що стоять в тїсній приязни з партиєю Барвіньского в Галичинї, і їх органу *Буковини* мала на цїли лише витворювати незадоволенє і несупокій." „Народовцї грають ся з вірою буковиньских Русинів, они заманюючо підносять національний прапор, але се фальш, бо їм не розходить ся так о рускість, як о відверненє буковиньских Русинів від їх віри, від їх віроісповіданя." В „доказ" сих своїх слів наводить Buk. Post наше поступованє в справі переходу селян на унїю в Ранчу, і недавно наміреного переходу в Лужанах. І тому кличе Buk. Post з розпукою: „Геть з народовецтвом, але геть також з тою старанною і нїжною дбалостию, якою надїляє его доси правительство."

Як би наведені слова нїмецкого органу буковиньских румунїзаторів не були старою пісенькою, що еї вперше засьпівав пок. митрополит Морар-Андрієвич; коли-б они не містили тілько нїсенїтниць; коли-б вкінци ми не могли оправдати редакторів і начальників тої часописи великою спекою — коли-б не все те, то варто би вправдї старати ся переконати тих людцїв, що они цїлком фальшиво думають про нас. Варто би їм сказати, що буковиньскі рускі народовцї є дїйсно чисті національни, котрі повільним, але тим певнїйшим ходом хотять свій нарід довести до висшої культури; що власне рускі народовцї (чи як Buk. Post пише, новоерцї) старали ся вічним накликуванєм на адресу пок. митрополита Моряря-Андрієвича схаменути румунїзаторів і так запобігти переходови селян в Ранчу на унїю; що власне ненавистні їм народовцї своїм впливом запобігли такому переходови в Лужанах; варто би вкінци сказати, що домаганя запоручених основними законами прав для Русинів, се зовсїм ще не сїянє невдоволеня і вороговання, і що навіть православні сьвященики помалу вже признають заслуги народовцїв для православних Русинів та що помимо ворожих аґітаций кружок народовцїв на Буковинї з кождим днем ширить ся, головно між православними Русинами. Як кажемо, варто би се панам румунїзаторам пригадати, однак ми знаємо, що їх уши глухі на слова розуму та совісти, що таке наше старанє значило би горох до стїни кидати. Тому ми навіть не намагаємо ся їх переконати о безпідставности їхних балакань, бо не хочемо їм перебивати в їх манїї, клеветати та все лише клеветати на руских народовцїв.

Майже точка в точку так само має ся річ зі старим грішником *Галичаниномъ*. Від якогось часу збратав ся він був з *Дѣломъ* та нападав лише на тих ненавист-

---

О л я.

(*Конець*).

Куняю тепер одна в кімнатї, майже замкнена; а нї, то сидить супротив мене моя добра мати, зі страшними шклами на носї, занята роботою панчіх і викладає менї, що не туда добре вихованій паннощі дорога до раю, коли хоче вийти замуж...

Чого-ж хотять більше? Сегодня менї відтяти всї дороги від сьвіта... Добре менї так! Не плачу — лиш веду переговори зі старою в четверо скуленою Варварою і тихцем висилаю письмо до малого пустїя.

„Добре тобі і менї, — пишу — покинути-б нам вже давно було шалену іграшку. Сиджу тепер замкнена на колодку і дивлю ся крізь вікно на сонний сьвіт, на цьвіти і на дерева прикувані до одного місця; вслухую ся в один і той сам шум і гамір, що долїтає з міста... Не побачиш мене більше, мій маленький, — плач; та плач тобі на мало-що здасть ся, — сьміій ся радше і не журись ся...

Перед моїм віконцем цвите чорна рожа: вона лякає своїм страшним, чорним цьвітом. Чогось-то схилила покірно головку... — вяне? Однак я виплекаю власними руками другу і нарік пішлю тобі через ту саму острощоку Варвару на незабудь...

А поки-що не забувай мене і люби мене! Ще поцїлую тобі, пустїю, в останнє?...

Оля."

От і післала таку нїсенїтницю; але чого чоловік не чепить ся, коли досада в нїм кипить... Досадно менї, що мов замкнена сидїти мушу; досадно, що я хора і — нещаслива... і з досади мщу ся сама на собі.

Вчера електризував мене доктор. — Він більше чим певно знає о моїм — проході... Однак мовчить, як скала. А коли-б і промовив слівце, знаю, що назвав би се проходом після его власної ординациї, для здоровля!...

Він так ласкаво гладив мою шию, пускаючи живу струю вогкими електродами. Сегодня розбирав цьвіт моїх очий... Завтра буде дивувати ся блискови чорного волося... Позавтра — скажу з досади сама, що его люблю... Яка щоденна історія! яка нудна, нудна до божевіля!...

Міжтим снять ся менї ночами всякі річи, — суміш, якої я й розібрати не в силї. Щось силоміць добуваєть ся в тих снах на верх; однак я буджу ся і сон тоне в глубинї скорого забутя.

Вчера чула я гук, що мене збудив: тихо було навкруги, коли я відчинила очи... Сегодня привиджувало ся кріваве знамя: страшна червона пляма, тямлю, заливала поміст моєї кімнати; я бігла відкись простоволоса, розправивши обі руки і — застрашена, та з горячою головою збудила ся зі сну...

Тільки всього, що затямила.

* * *

Сегодня виснив ся менї цїлий, новий сон. Може найдеть ся на стілько сили ще раз его в уяві відтворити... Сегодня... Однак — тихо! Перше, як в тім снї було?

Ах, отже ся дорога, тямлю, найпростійша собі дорога в сьвітї. Наш рідний, білий, мурований гостинець. — не то щоби без ям і непритовченого каміня — з довгогорбими купками камінчиків по однїй сторонї шляху; широкі поля в право і в лїво — безкраї, сонні...

Їхала я з мамою. Що найдивнїйше, мама мала свої страшні шкла на носї (що їх звичайно лиш дома закладає) і довбала сталевими дротами над панчохою. Я сидїла міжтим тихісько і мене чогось-то лякав лїс. Лїс той стояв просто нас, наїживши ся, а з него щось що хвилини вилїтало, мигом назад щезаючи... Лїс як би попереджували невеликі корчики молодої деревини. Її дивно то: той привид разом з корчами і лїсом летїв разом з нами — все поперед нас — в однім і тім самім віддаленю: лїс наїжив ся, привид являв ся, щезаючи раз-в-раз.

Они видимо манили мене і я стала врештї підносити ся — ба, я хотїла вискочити і бігти, я ломила руки — однак мої руки і мої ноги були сковані тяжкими желїзними ланцухами...

Немічна, та безсильна падала, заливаючи ся слезами.

Як скінчила ся історія з лїсом та й з тим привидом, сего вже не тямлю; знаю лише, що ми опинили ся в столици.

Ми висїли биля великої, густо набитої людьми площі, що лунала гамором і криком. Площу вбирали транспаренти, фляґи, триюмфальні луки. Зібраний нарід гукав пяний з радости; его крик

них народовців, що не хочуть ніякої згоди із зрадниками свого народу. А тайком радував ся, що єму удало ся розбратати народовців і думав собі, що таким чином чиста руска справа вже пропала. Коли-ж помимо того наша чиста і честна справа з того хаосу мов той фенікс сьвіжо виринула на верх, бо оклеветані народовці-реалїсти держать народовецкий прапор все ще високо і з надїєю на остаточну побіду ворогів, тодї старий грішник напоминав свого союзника *Дѣло*, аби ще кріпше пригорнув ся до него, „лишив на боцї всякі партийні спори при недалеких виборах“. Оставала ся лише одна надїя, що прихильники *Дѣла* схаменуть ся, не схочуть чистої справи запропастити. Вправдї та надїя не сповнила ся цїлковито, „Дѣловики“ не змогли ся ще видобутись з угодового болота, але від часу до часу наступають у них intervalla lucida, де они таки признають ся народовцями, хотїли би побороти москвофілів. А се вже непростимий гріх в очах *Галичанина*. Тому у вторковім числї читаємо вже не о новоерских, а просто о „польско-українофільских мріях.“ Читаємо там таку нїсенїтницю, що так сторонники п. Барвіньского і Стоцкого як і прихильники *Дѣла* мріють о якімсь „маленькім рускім народї“, що мав би „призначенє служити Полякам.“ Москвофільску партию називає *Галичанинъ* „русско-народною“, що служить лише ру*сс*кому народови. В цїлій статиї не находимо нїчого иньшого, як лише байочку, що українофіли, се-б то народовцї (опозицийники і неопозицийники) служать виключно Полякам і тому їм „не може бути ясним істнованє лиш одного в национальнім змислї нероздїльного ру*сс*кого народа.“ Бідний той старий грішник мріє перед своєю вже недалекою смертию о осущеню своєї цїли, а іменно о „обединенію“. Та се нїчого дивного, що людям в аґонїї привиджують ся всякі мари. Але що скаже на се *Дѣло*, котре оногди ще обороняло полїтичне москвофільство, а тепер дістало таку страшну заплату за се?! Ми се уважаємо за Fluch der bösen That, бо двом панам служити годї: або панове „Дѣловики“ будуть щиро і непохитно служити свому народови а тодї єму громи *Галичанина* не страшні, або злучать ся на все і у всїм із зрадниками. Tertium non datur. Се повинно собі *Дѣло* добре затямити і вже раз відпекати ся москвофілів, відтяти від них поли і служити лише ідеалам руского народу, а не також мріям московских аґентів...

Серед таких хаотичних обставин стає чоловікови ще відрадою, коли на Буковинї промовить хтось з холодним розумом, по зрілій розвазї і без злоби. Таке лучило ся нам в середу по перечитаню вступної статї Bukowiner Nachrichten, орґану буковиньских лїбералів, що у нас все ще мають велике значінє.

Обговорюючи вибори до ради державної з пятої куриї, застановляють ся Buk. Nachrichten над тим, чи може кандидат робітників мати надїю, що перейде при виборі, і розумують так: „Місто Чернівцї, котрого населенє становить ледви шесту часть північного виборчого округа на Буковинї, в цїлости дуже мало заважить при будучих виборах з загальної пятої куриї; міродатним буде селяньство. Коли робітнича партия в Чернівцях не має майже нїяких прихильників, то що она хоче осягнути у руского селяньства, котре становить $^5/_6$ всїх виборцїв північного виборчого округа?! При строго національних змаганях сего міродатного чинника може мати вигляди лише національний Русин (се-б то народовець — *Ред.*); а що вибори відбувають ся посередно, то має лише той народовець надїю на успіх, котрий погодить свою проґраму з бажанями правительства.“ Так розумують Buk. Nachrichten і нам здає ся, що они в сїм випадку праві. Буковина має лише двох послів до ради державної з пятої куриї вибирати, одного з північної, а другого з полудневої части. Справедливість вимагає, щоби з полудневої части став послом Волох, а з північної Русин. Коли говорить ся про Русинів, то входять в рахунок лише народовцї, бо наші москвофіли чи, як они себе для замаскованя називають, „консервативсти“ вже вигосподарили у нас ґрунтовно і дожидають добре заслуженого супокою. Між їхними 46 прихильниками вправдї знайшли ся би охочі до посольских мандатів люди, але то хиба pia desideria. Для них має руский нарід на Буковинї лише погорду, бо досить вже переконав ся о їх „роботї“. Що черновецкі Нїмцї признають один мандат з пятої куриї Русинам, сей факт витаємо з радостию і уважаємо єго запорукою успішности нашої виборчої акциї.

НОВИНКИ.

Чернівцї, дня 21-го серпня 1896.

Цїсарскі маневри. Після дотеперішних вістий цїсар приїде на маневри до Галичини дня 31-го с. м. Того дня стане в Городку, а 5-го вересня приїде до Мостиск. Дня 7-го вересня зачнуть ся великі маневри корпусів, а 11-го вересня цїсар приїде до Перемишля. Від 12—16 вересня будуть відбувати ся фортечні маневри. Дня 16-го вересня цїсар верне до Відня. Однак годить ся тут додати, що цїла та проґрама може ще змінити ся, бо она не є офіциальна.

До учительскої семинариї в Чернівцях будуть приймати в днях 29, 30 і 31-го с. м. До II., III. і IV-ої кляси школи вправ при тійже семинариї не будуть принимати нових учеників задля браку місця, а до I-ої кляси приймати муть лише тих хлопцїв, що вміють по руски взглядно по волоски, або хочуть одної з тих мов вчити ся. — До I-ої кляси школи вправ при женьскій учительскій семинариї будуть вписи відбувати ся в днях 27-го і 28-го с. м., а вступний іспит до I-го року відбуде ся дня 29-го с. м., а до курсу учительок для ручних робіт дня 1-го вересня с. р.

Вписи на приготовляючий курс учительскої семинариї в Самборі і на 1—4 роки відбудуть ся в днях 29, 30 і 31-го с. м. від 9—12 год. перед полуднем і від 3—6 год. пополудни.

зливав ся з акордами грімкої музики в одну буйну мельодию.

Через товпи народу бачила я мої товаришки в хороших одежах, що, як хороший цьвіт серед буйної зеленї, подавали собі руки, окружали великим різнобарвним колесом одно вільне місце, застеленє диванами і порозкиданими цьвітами. Я бачила там серед сеї товпи народу й мого судженого. Згорблений збирав він ляльки і стяжки, що лежали биля него в неладї і пристроював ними в гору підняте місце, що стояло в однім розї вільного круга, ослонене довкола богатою зеленню пальм, з відки, як з жерела, била жива струя води високо в гору.

На першім ступени сего місця стояв з закасаними чогось-то руками мій малий, блїдий як смерть, дрожачи як молодий лист... Руки в него були грубі, жилаві, долонї чорні... В одній долони держав папір — збирав ся саме з него читати; его чоло чудно яснїло... -

Мене одної вичікував сей нарід! Він гукав, побачивши мене і розступав ся. Однак мої руки і мої ноги все путали тяжкі, холодні ланцухи... Йдучи, падала я що хвилї розступаючим ся до ніг... Та й як нарід гукав, а музика гриміла, прибігли вони оба, суджений і мій малий. Їх сильні руки розривали зелїзо і я вільна як птах, летїла на високе місце — весела, щаслива, витаючи зворушений нарід.

Ми всї були пяні — музика гриміла, а ми гуляли. Тямлю неодну таку хвилю з дїйсности. Дїйсність — дїйсностию: вона скупа, тїсна і нудна... В снї гуляла я, як свобідний промінь сонця, що єму доволї місця у просторі. Хто мене тут стеріг?

Отже шалїла я, а від жару мого огня падали вже не одиницї, а — сотки... На моїх губах мала бути отруя: я бачила, що мій поцїлуй точив піну з їх губ... Сині, вючи ся з болю, падали вони, один за другим, як потроєні мухи...

Страшний і грімкий, протяжний гук дав ся врештї чути: за тим другий і третий... Я бачила, що нёбо темнїло... чула крики і стони... Се був сумний образ страшного знищеня і чорної смерти, як після безпощадного огня!

Мого судженого стрічала. У него була страшно велика голова; з надгризеного від болїзни черепа витїкав теплий ще мозок і стиг... Я стрічала й мого малого: куля прошила була що йно его грудь; з теплої ще рани текла кров, зрошуючи землю. Він вмирав, а вмираючи слав послїдний поцїлуй любови ослаблою немічною рукою і кликав:

„Люблю тебе!“

Нарід розступав ся, нарід втїкав від мене, а я, рвучи волосє на голові, бігла як шалена вперед себе.

Після того приснив ся менї був ще один, хороший вже, образ. Однак его краски були менї вже дещо чужі. Хоть серце в мене все було дивне: нераз було хвилями таке ласкаве, добре супротив ближнього, бідного чи хорого, що огорнуло-б було весь сьвіт в одній любови — спрагненого напоїло і голодного накормило... Якийсь звук дивного, внутрішного щастя виривав ся був тодї з грудий!

Здавало ся менї, йду простоволоса і боса і під ногами чую траву, мягку як шовк. Роса змивала мої ноги, а мої груди жадно вдихали здорове повітрє весняного ранку. В моїм серцю не було нї туги пізного вечера, нї нудьги глубокої ночи, — там царювала одна велична тишина.

Стояв довкола мене сей пишний, величний ранок, котрого один чи два звуки мали вже перше нагоду менї вглубити ся на силу в память — крізь мраку сонних очий, або туман заглушеного і утомленого уха — після шаленого балю... Стояв сей ранок, тихий і кріпкий, як розвиваючий ся сьвіт, що одним своїм подувом відживляє груди сухітника.

Йшли товпами на роботу люди — самі сухолицї і з ясними поглядами. Цїлуючи землю, клякали вони одно по другім і молили ся... А за ними молила ся вся вселенна і кликала: Осанна! І я почула потребу кинути ся й собі ниць і цїлувати землю...

Товпа встала і пішла одною мірною, повільною ходою... Лише один зпоміж них не здужав. Він лишив ся, а з его серця добував ся стон. Благаючий его голос дрожав в повітрю; тихе, і до живого потрясаюче: „Люблю тебе!“ понесло ся і довкола залунало.

Він лежав биля мене. Губи его тряслись, запалі щоки блїднїли, мутнїли очи — він вмирав. Вмирати в таку хвилю! Я-б єму дала була житя зпід власного серця! Він витягнув до неба руки і вмираючи кликав:

„Люблю тебе!...“

Невмолимий жаль стиснув моє серце. Я

З черновецкої повітової каси хорих. На середу були скликані загальні збори повітової каси хорих головно для вибору голови каси, бо п. Вальштайн, редактор Bukowiner Nachrichten, зложив був ту гідність. Голосовано картками і вибрано одноголосно наново п. Вальштайна, котрий приняв вибір. Сим закінчила ся комедия, яку відограла часть черновецких робітників.

Кінниця на біциклях. Жителї Львова бачили вчера оригінальне явище — перший раз появили ся на улицях міста жовніри в повній збрụї на біциклях. Новомодна кінниця представляє ся дуже гарно, а що найважнійше, їдучи не робить нїякого тупоту. — Але от що цікавійше! — Анґлїйцї оголошують новий винахід — гармати на вельоципедах! Они зладили малу скорострільну гармату, осаджену на біцикли. Вельоципед виправляють в рух два циклїсти, що мають і обслугувати гармату. Ту легку артилерию названо вельо-артилериєю.

Фамілїярно. Перед роком втік з черновецкого криміналу Іван Длужаньский, котрого засуджено за крадіж на один рік вязниці, і поліция доси не могла єго спіймати. У вівторок явили ся в помешканю судового радника Калитовского, котрий вів розправу против Длужаньского, елеґантско убраний злодій з якоюсь панею. Радник Калитовский пізнав в особі тої пані матїр злодія Длужаньского і спитав, чого бажає. А она добродушно каже: „Прошу, я привела свого сина, що утік перед роком з криміналу. Як обіцуєте, що не будуть єго бити, то він вертає до кримінал[у]; але як не обіцуєте, то ми забираємо ся і ви єго нїколи не побачите.“ Радник Калитовский очивидно зараз обіцяв і відвів гарного пташка до осиротїлої кримінальної келїї.

Спростоване. По поводу нашої новинки в ч. 167 під заголовком „Чи так виглядає русчене Буковини?“ просить нас о. Михайло Козмюк з Шипинців заявити, що він доси не мішав ся до румунїзаторскої роботи на Буковинї задля своєї довголїтної недуги. Ми не маємо причини, не признати правдивости сего „спростованя“.

Шахрайство. До Чернівців приїхав перед кількома місяцями Авґуст Герман і оголосив в часописах, що піднимає ся по знижених цїнах робіт при заведеню водопроводів і каналїзациї. Герман взяв собі до помочи в бухгальтериї Якова Гросберґа і взяв від него кавцию в сумі 400 зр. Окрім того він згодив ся у кількох властителїв реальностий на роботу і взяв від них завдатки. Минав один місяць за другим, а Герман не розпочинав роботи. Се стало людям підозріле і они домагали ся як найскоршого переведеня замовлених робіт. Герман вислав тихцем женщину, що єї подавав за свою жінку, до Відня, а минувшої пятницї виїхав тайком сам з міста і доси не вернув. Аж тепер здогадали ся надуті властителї реальностий, що мали дїло з звичайним шахраєм, і зробили донесене до суду. Полїция старає ся на дармо від кількох днїв вислїдити, куди поїхав Герман.

Приватні вісти. Вінчанє д-ра Олександра Кулачковского, ц. к. редактора руского „Вістника законів державних“ у Відни і оборонця в справах карних, з п-ою Оленою Зубрицкою, дочкою надворного радника при найвисшім трибуналї судовім у Відни, відбуде ся у Львові, дня 8-го вересня. Вінчати буде Є. Е. кардинал-митрополит в приватній каплици.

Женщини на унїверситетах. В Швайцариї видано сего року патенти з укінчення унїверситетских студий 293 женщинам, а іменно: в Цуріху 141, в Женеві 125, в Лозанї 24, в Базилеї 3. В тім числї було тілько 19 Швайцарок. З Америки було 19 студенток; з Азиї — шість.

Шістьдесятьлїтний ювилей панованя буде обходити на другий рік анґлїйска королева Віктория. Она почала панувати 20-го червня 1837 року і єсть найстаршою поміж пануючими в Европі. По нїй наступає цїсар Франц Йосиф, що о 11 і пів лїт пізнїйше вступив на престіл і буде сьвяткувати 1898 року 50-лїтний ювилей свого панованя.

Страшний випадок на театральній сцені лучив ся тамтого тижня в часї представленя в однім театрі в Льондонї. Грали штуку „Грішники ночи“, котра кінчить ся заштилетованєм злочинця. В наслїдок неуваги ужито до представленя правдивого штилету, а не складаного, і той пробив серце нещастного актора. З надто природним стоном упав „злочинець“ на землю; а що в тій хвили упала заслона, то публика спокійно розійшла ся домів і аж другої днини довідалась о страшній пригодї.

Затроєнє. У Відни в касарни кінноти в дїльници Йозефштадт занедужало 60 вояків серед познак сильного затроєня. Причиною єсть імовірно затроєнє оловом в наслїдок злого побіленя кухонної посудини.

З тестаменту Гірша. Берлиньский суд признав запис барона Гірша адоптованій донцї єго Лукинї Премелїц-Гірш в сумі 1,000.000 франків. На покрите добродїйних записів визначив Гірш 1,000.000 корон. Рента кольосального маєтку приписали вдові по мілїонері, що в самих вартістних паперах, не вчисляючи земних посїлостий, виносить 113,904.000 фр. уміщених в банках цїлої Европи, а іменно: в Парижи 30,157.000 і 3,488.000 фр., в Брукселю 33,057.000 фр., в Берлинї 24,363.000 фр., в Монахові 2,280.000 фр., в Амстердамі 718.000, 667.000 і 3,284.000 фр., в Пешті 24.000 фр., а в Відни 153.000, 2,202.250 і 1,218.000 франків. Крім того належить ся вдові по Гіршови від ріжних банків і банкирів сума 9,706.966 фр.; позички, удїлені фінансовим предприємцям, виносять 19,811.175 франків. А над то все вдові признано ще право уживаня доходів з земних посїлостий, положених в Австро-Угорщинї. Бідна вдова!...

Труп в льокомотиві. З міста Ґренобль у Франциї доносять, що в ночи з дня 13 на 14 є. м. убито на стациї Шаріван урядника Беснарда. Трупа убитого кинено до печи льокомотиви. Коли рано перед відходом поїзду оглядав машиніст льокомотиву, найшов там спаленого на вугіль трупа. Підозріне впало на одного з товаришів Беснарда, котрий мав допустити ся злочину з заздрости.

Гонорар Нанзена. Перед виправою до північного бігуна Нанзен зробив умову з льондоньскою Daily Chronicle, після якої зобовязав ся прислати дневникови першу телеґраму в обемі 2000 слів і перше листовне справоздане в 4000 стихах. Гонорар був назначений в сумі 5000 фунтів штерлїнґів, на наші гроші 60.000 зр. І справдї перші телефрафічні вісти подала Daily Chronicle в день прибутя Нанзена до Варде.

Кілько сїрників зуживають в Европі? Ось-яке питане завдав собі один статистик і по мозольній праци прийшов до такого висл[ї]дку: Припустим, що один Европеєць спотребовує денно сім сїрників, то в самій Европі зуживають два мілїярди денно, а 730 мілїярдів річно. На один кільоґрам виходить пересїчно 6.000 сїрників, то денно зуживає ся 300.000 кільоґрамів — то значить: річно зуживає лише наша часть сьвіта в формі сїрників 400.000 кубічних метрів дерева. А се вже не аби-що!

Подорож довкола сьвіта. Від 1-го січня 1900 року можна буде обїхати цїлий сьвіт навкруги в протягу 40 днїв, бо тодї буде вже в руху остання лїнїя Сибірскої зелїзної дороги. Один з анґлїйских журналїстів уложив такий плян будучої подорожі навколо сьвіта: З Льондону в Москву (через Остенде і Берлин) — 62 годин; з Москви в Порт-Артур — 250 годин; з Порт-Артура в Сан-Франціско — 408 годин і дальше з Сан-Франціско в Льондон — 240 годин. Отже 970 годин вистане на цїлу подорож.

Складки. На вчерашних іменинах п. інспектора Омеляна Поповича зложили присутні гості дрібними датками на *бурсу* Народного Дому 19 зр. 10 кр. Доси зложено на ту цїль **576 зр. 10 кр.**

припала на вколїшках до него, обмивала єго рану, з котрої бухала струями кров, цїлувала губи і стискала сухі долонї, що їх витягав до неба, а втїшаючи шептала в ухо: „Люблю тебе!“ раз і другий.

Се був мій малий.

Тут я пробудила ся, вся в дрожи і стала протирати очи. Сидячи на постели стала нагадувати всю силу пережитого в протягу кількох марних хвиль одної ночи...

Моє вікно стояло отвором. Подув сьвіжого лїтного рана втискав ся свобідно в кімнату. Стояв по правдї хороший ранок, як я в снї бачила. Стїнний годинник вибив саме мелянхолїйно пять. Моя горяча голова шукала міжтим поради: що і чого менї таке снило ся? Хиба-ж і я мушу любити?! Хиба-ж я повинна тої крови, що розливала ся у снї?!!

Боса і простоволоса бажала я летїти в огород, цїлувати землю і на весь голос кликати, щоб все навкруги дрожало:

— Люблю тебе!

Однак —

* * *

Гамір я почула в цїлім домі — відчиняли ся двері одні і другі — збігав хтось по сходах...

Стала я скоренько одягати ся і збігаючи, стрічала чимало людий на сходах і на улици. Люди стояли в крузї і глядїли мовчки на мене; довгі — довгі були в них лица і поважні — — що їм? — —

Варвара сама вневняла, що чула гук в ночи... Гук чули і Марко і Марійка...

Гук — чули і вони гук?

Марійка розказує міжтим, що бачила якогось панича ще з вечера, а опісля з першої ночи. Панич ходив довкола нашої хати; частенько він ставав і вікнам нашим не давав спокою — глядїв, мов прикований... Она знала того панича, однак — она мовчала...

Лежав тепер панич, як довгий, на камяннім хіднику. Щоки в него запалї — страшні очи — губи стулені, синї, зимнї — з лївої груди добула ся струя чорної крови і застигла...

Се був мій малий — —

Я вже не в снї припадала на вколїшках до холодного трупа, брала мертві долонї в свої руки і гладила застигле лице. Та все здавалось менї, що отсї завмерлї губи шепчуть неустанно в моє ухо:

— Люблю тебе!

Вийшла мати. Вона мала чорну хустку на голові і найбільш поважне лице з нас всїх. Обкинула всїх одним строгим, неласкавим поглядом, а менї велїла йти на гору.

Я слухала покірно.

Скоро-ж остали ся ми самі у двоє, я впала їй до колїн і ридаючи, молила:

— Ой, чому-ж ти мене, мамо, не навчила сей сьвіт любити!

В. Лаврівский.

Телеґрами „Буковини“.

З дня 21-го серпня 1896 року.

Відень. Подорож мінїстра рільництва ґр. Ледебура до Галичини і Буковини відложена на неозначений час.

Цетінє. З нагоди заручин італїяньского престолонаслїдника наспіли желаня майже від всїх суверенів Европи, між ними від австрийского цїсаря і президента францускої републики Фора.

Берлин. Тутейші часописи обговорюють внутрішнє положене полїтичне і уважають єго дуже серіозним. Орґан Бісмарка в Липску, Neueste Nachrichten, рішучо обстає при тім, що канцлер кн. Гогенльоге подав ся вже в димісию, але що порішене мінїстерскої кризи відложено аж на час по приїздї російского царя до Вроцлава.

Берлин. Півурядові часописи, як пр. Hamburger Correspondent, уважають, що причиною напруженого полїтичного положеня в державі є су-

перечности між одвічальними міністрами а неодвічальними дорадниками цісаря.

Берлин. Европейскі держави ведуть дальші переговори в кретеньскій справі. Мабуть прийде до згоди, що на Туреччину треба наперти, аби зробила повстанцям далеко ідучі уступки.

Софія. Хоч міністерска кріза тревае вже десятий день, она ще не полагоджена. Говорять, що князь мав нараду з Цанковом.

Рим. Tribuna оголосила розмову свого сотрудника з российским висланником до Африки Леонтиевом. Він каже, що абесиньский король Менелік очікує італіяньского ґенерала, аби остаточно раз заключити мир, і що аж тоді будуть італіяньскі бранці пущені на волю. Italia твердить, що італіяньске правительство рішило ся вже вислати одного ґенерала до Менеліка і що він за кілька днів виїде.

Париж. Agence Havas доносить з Атен, що ґубернатор вніс відрочене кретеньского сойму, аби посли могли порадити ся над важними справами. Посли згаджають ся на таке внесене.

Льондон. Times доносить з Канеи, що амбасадори видали до видн'йших Кретян відозву, в котрій їх взиває ся, аби застановили ворогуване і витолкували населеню, що амбасадори хотять лише інтересів Кретян боронити. Повстанції задумують в неділю оголосити сполучене з Грециєю.

Рух поїздів зелїзничих

важний з днем 1-го мая 1896 після середно-европейского годинника.

Приходять	Поїзди поспішні			особові			мішані	
до Чернівців								
З Відня, Кракова, Львова, Станїславова, Коломиї і Снятина	11^{28}	.	.	$\underline{6^{57}}$	$\underline{10^{28}}$	$\underline{5^{50}}$		
З Букарешту, Яс, Сучави, Глїбоки	3^{29}	.	.	9^{12}	$\underline{10^{00}}$	$\underline{5^{23}}$		
З Новоселиції, Садаґури .	.	.	.	.	.	.	11^{13}	$\underline{9^{50}}$
до Львова								
З Відня, Кракова . . .	1^{30}	$\underline{5^{10}}$		$\underline{6^{55}}$	$\underline{9^{30}}$	9^{55}		
З Букарешту, Сучави, Чернівців, Станїславова .	$\underline{9^{55}}$	.	.	$\underline{6^{13}}$	7^{28}	$\underline{2^{01}}$		
З Підволочиск	2^{30}	$\underline{10^{05}}$	.	8^{05}	5^{10}	.		
З „ на Підзамче	2^{18}	$\underline{9^{50}}$	.	7^{42}	4^{45}	.		
Зі Стрия.	.	.	.	$\underline{12^{10}}$	8	1^{50}		
З Белзця	.	.	.	8^{00}	5^{45}	.		
Зі Сколього і Стрия . .	.	.	.	$\underline{10^{10}}$	.	.		
З Відня, Кракова (т. зв. блискавичний потяг) .	.	.	$\underline{8^{45}}$	.	.	.		

Відходять	Поїзди поспішні			особові			мішані	
з Чернівців								
До Снятина, Коломиї, Станїславова, Львова, Кракова і Відня	3^{47}	.	.	9^{41}	$\underline{10^{29}}$	$\underline{5^{38}}$		
До Глїбоки, Сучави, Яс, Букарешту	12^{03}	.	.	$\underline{7^{17}}$	$\underline{10^{48}}$	6^{16}		
До Садаґури, Новоселиції .	.	.	.	.	.	.	4^{30}	6^{21}
зі Львова								
До Кракова і Відня . .		2^{50}	$\underline{11^{00}}$	$\underline{4^{40}}$	9^{55}	$\underline{6^{45}}$		
„ Підволочиск	.	2^{11}	6^{00}	.	9^{30}	$\underline{10^{45}}$		
„ „ з Підзамча .	.	2^{25}	6^{14}	.	9^{48}	$\underline{11^{12}}$		
„ Чернівців, Сучави, Яс, Букарешту	6^{10}	.	.	10^{25}	2^{45}	$\underline{10^{15}}$		
„ Стрия	.	.	.	$\underline{5^{22}}$	9^{35}	$\underline{7^{22}}$		
„ Белзця	.	.	.	9^{15}	$\underline{7^{05}}$			
„ Сколього і Стрия . .	.	.	.	.	.	3^{05}		
„ Кракова, Відня, (т. зв. блискавичний потяг) .	8^{40}	.	.	.	.	.		

Підчеркнені числа означують пору нічну від 6 год. вечером до 5 год. 59 мін. рано. — Середно-европейский час ріжнить ся від львівского о 36 мінут, а від черновецкого о 44 мінут; коли на зелїзници є 12 год., то на львівскім годиннику є 12 год. 36 мін., а на черновецкім 12 год. 44 мінут.

Видає товариство **„Руска Рада“** в Чернівцях.

За редакцию відповідає **Др. Василь Дутчак.**

З друкарнї „Рускої Ради“ в Чернівцях під зарядом Осипа Бучканича.